

ΛΟΓΟ

Σ

DIE KUNST DES WISSENSCHAFTLICHE DENKEN

DER SAMMLUNG WISSENSCHAFTLICHER ARBEITEN

ZU DEN MATERIALIEN DER INTERNATIONALEN WISSENSCHAFTLICH-PRAKTISCHEN KONFERENZ

DIE WICHTIGSTEN VEKTOREN FÜR DIE ENTWICKLUNG DER WISSENSCHAFT IM JAHR 2020

24, JANUAR 2020 • LUXEMBOURG, LUX

BAND 1

DOI 10.36074/24.01.2020.v1
ISBN 978-3-906359-72-4

EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM

ΛΟΓΟΣ

DER SAMMLUNG WISSENSCHAFTLICHER ARBEITEN

ZU DEN MATERIALIEN DER INTERNATIONALEN
WISSENSCHAFTLICH-PRAKTISCHEN KONFERENZ

**«DIE WICHTIGSTEN VEKTOREN
FÜR DIE ENTWICKLUNG DER
WISSENSCHAFT IM JAHR 2020»**

24 JANUAR 2020

BAND 1

Luxembourg • Grand Duchy of Luxembourg

E
S
P

Vorsitzender des Organisationskomitees: Holdenblat M.

Verantwortlich für Layout: Kazmina N.

Verantwortlich für Design: Bondarenko I.

D 55 **Die wichtigsten Vektoren für die Entwicklung der Wissenschaft im Jahr 2020:** der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ΛΟΓΟΣ» zu den Materialien der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 1), 24 Januar, 2020. Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg: Europäische Wissenschaftsplattform.

ISBN 978-3-906359-72-4

DOI 10.36074/24.01.2020.v1

Es werden Thesen von Berichten und Artikeln von Teilnehmern der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz «Die wichtigsten Vektoren für die Entwicklung der Wissenschaft im Jahr 2020», am 24 Januar 2020 in Luxembourg vorgestellt.

Die Konferenz ist Teil des Katalogs internationaler wissenschaftlicher Konferenzen, wurde von ResearchBib genehmigt und ist von der Euro Science Certification Group (SCC-2000) zertifiziert.

Konferenz Tagungsband sind gemäß der Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0) öffentlich verfügbar.

Bibliografische Beschreibungen der Konferenz Tagungsband können von ORCID, Google Scholar, CrossRef, OpenAIRE ets eingesehen werden.

INHALT

ABSCHNITT I. ECONOMICS

MANAGEMENT DER BILDUNG DER FINANZRESSOURCEN DES
UNTERNEHMENS

Forschungsgruppe:

Hasii O., Schynder V., Zhyrnyj A. 8

ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ
УКРАЇНИ

Науково-дослідна група:

Кербікова А.С., Письменна О.О., Гулик Т.В. 10

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ САДІВНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В
КОНТЕКСТІ ЇХ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Длугоборська Л.В. 15

СТРАХУВАННЯ У СИСТЕМІ ЗНИЖЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ
РИЗИКІВ

Соловей Н.В., Турова Л.Л. 18

ФОРМУВАННЯ СЦЕНАРІЇВ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ЕФЕКТИВНОГО
ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ

Солоха Д.В., Бєлякова О.В. 19

ABSCHNITT II. LANDWIRTSCHAFTLICHE WISSENSCHAFTEN

ANALYSE DER BODENFLÄCHENVERTEILUNG KIROWOGRADE
GEBIET DURCH BODENLÖSUNGSREAKTION

Zadorozhna S., Khytruk O. 26

ГІБРИДИ ПОМІДОРІВ ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стефанюк С.В. 28

ДОНОРИ СТІЙКОСТІ ДО БОРОШНИСТОЇ РОСИ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО
ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ У ЦЕНТРАЛЬНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Сабадин В.Я. 30

ІНВЕРТАЗНА АКТИВНІСТЬ ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ ЗА РІЗНИХ
СИСТЕМ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Науково-дослідна група:

Резнік С.В., Гавва Д.В., Новосад К.Б. 32

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ
ПРЕПАРАТІВ НА СУНИЦЯХ АНАНАСОВИХ
Рожко І.С., Дутка Г.В. 35

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ САДЖАНЦІВ ІМУННИХ СОРТІВ ЯБЛУНИ
НА КЛОНОВИХ ПІДЩЕПАХ В УМОВАХ ЛЬВІВЩИНИ
Ляш А.А., Гулько Б.І. 38

ABSCHNITT III. ÖFFENTLICHE VERWALTUNG UND UMWELT

РЕГІОНАЛЬНІ КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ТА ЇХ НАСЛІДКИ
Науково-дослідна група:
Царик Л.П., Царик П.Л., Кузик І.Р. 41

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Соколова Е.Т. 48

ABSCHNITT IV. TECHNISCHE WISSENSCHAFTEN

INFORMATION SECURITY CONDITION ANALYSIS IN EMM
SYSTEMS
Vlasov A. 51

TECHNOLOGICAL PROCESSES OPTIMIZATION
Levkin D. 53

«VALUE-ENERGY» CONCEPT OF HUMAN RESOURCES OF A
DESIGN-ORIENTED ORGANIZATION
Bondar A. 55

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ ШУМУ
НА ПАПЕРОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ
Науково-дослідна група:
Кравець В.Г., Ковтун І.М., Ковтун А.І., Ковтун М.А. 56

ДОСЛІДЖЕННЯ УЩІЛЬНЮЮЧИХ МАНЖЕТ ГІДРАВЛІЧНОГО
ЗНІМАЧА СІДЕЛ КЛАПАНІВ БУРОВИХ НАСОСІВ
Науково-дослідна група:
Дейнега Р.О., Петрик І. Я., Фафлей О. Я., Михайлюк В.В.,
Матвіїшин І.М. 59

ABSCHNITT III. ÖFFENTLICHE VERWALTUNG UND UMWELT

DOI 10.36074/24.01.2020.v1.12

РЕГІОНАЛЬНІ КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ ТА ЇХ НАСЛІДКИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

ORCID ID: 0000-0003-0944-1905

Царик Любомир Петрович

д-р.г.н, професор, завідувач кафедри геоєкології
та методики навчання екологічних дисциплін

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

ORCID ID: 0000-0002-4503-4437

Царик Петро Любомирович

канд.г.н, доцент кафедри географії України та туризму

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

ORCID ID: 0000-0002-4491-1071

Кузик Ігор Романович

аспірант кафедри геоєкології та методики
навчання екологічних дисциплін

Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

УКРАЇНА

Клімат на Землі змінювався в усі часи, зокрема задовго до того, як на нього почала впливати діяльність людини. Сьогодні досягнуто значного прогресу в розумінні причин та механізмів цих змін [7]. Сучасні тенденції зміни клімату засвідчують зростання температури на планеті Земля за останні 100 років в середньому на 0,8-1,0°C. На території України, за останні 100 років, середня річна температура повітря підвищилася на 0,7°C і тенденція її збільшення зберігається. Україні загрожують аномальні температурні умови, перетворення степів у пустелі, нестача питної води, повені і паводки, сильні вітри. Все це негативно впливає на економічний розвиток, екологічну і національну безпеку держави. Температура повітря підвищилася порівняно із кліматологічною стандартною нормою по всій території України як у зимові, так і в літні місяці. За рік середній максимум температури повітря найбільше підвищився (на 0,9°C) у західних районах, у центральних областях, на півночі і півдні – дещо менше [2].

Особливо актуальними сьогодні є дослідження кліматичних змін на регіональному та локальному рівнях. Найбільш чітко простежуються тенденції порушення основних кліматичних параметрів на території окремих областей, регіонів та навіть населених пунктів.

Яскраво вираженими є наслідки регіональних кліматичних змін у Тернопільській області. Загалом, західна Україна вважається найбільш репрезентативною у питаннях кліматичних змін. У цій місцевості добре вираженими є маловодні роки, найвищими є амплітуди коливання

температурного режиму та частоти проявів стихійних гідрометеорологічних явищ. Це зумовлено, в першу чергу, розміщенням зазначених областей на периферії (стику) двох повітряних мас – атлантичних та балканських, які формують погодні умови в Україні.

Ретроспективний аналіз кліматичних показників у Тернопільській області засвідчив тенденції у зміні температурного режиму, кількості атмосферних опадів, середньорічної швидкості вітру, відносної вологості повітря та частоти проявів небезпечних гідрометеорологічних явищ. Аналіз проводили за даними Тернопільського обласного центру із гідрометеорології за період 1950-2017 рр.

Величина середньої за рік приземної температури повітря в Тернопільській області у період 1950-2015 рр. (рис. 1.) збільшилася на більше як 2°C, що є значно вищим показником ніж в середньому по Україні. Мінімальні показники (5,8°C) температурного режиму Тернопільської області у період зазначений на рис. 1. спостерігалися у 1956, 1965 та 1980 роках, максимальні (9,8°C) – у 2015 році

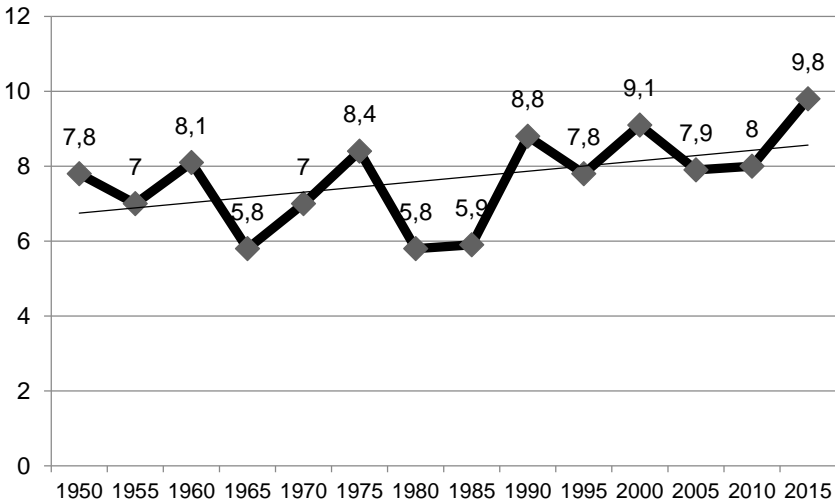

Рис. 1. Тенденція зміни температури повітря у Тернопільській області впродовж 1950-2015 рр., °C

Ріст середньої за рік та місяць приземної температури повітря у Тернопільській області зумовлений збільшенням максимальної та мінімальної температури повітря впродовж усього року. Таким чином, ми спостерігаємо тенденцію до збільшення середньорічної температури повітря у Тернопільській області, що ймовірно буде продовжуватись і надалі. Найбільш суттєві зміни температурного режиму Тернопільщини спостерігаються в останні 35 років (рис. 2). Починаючи із 1982 року температура приземного шару атмосфери у Тернопільській області завжди була вищою кліматичної норми (7,2°C).

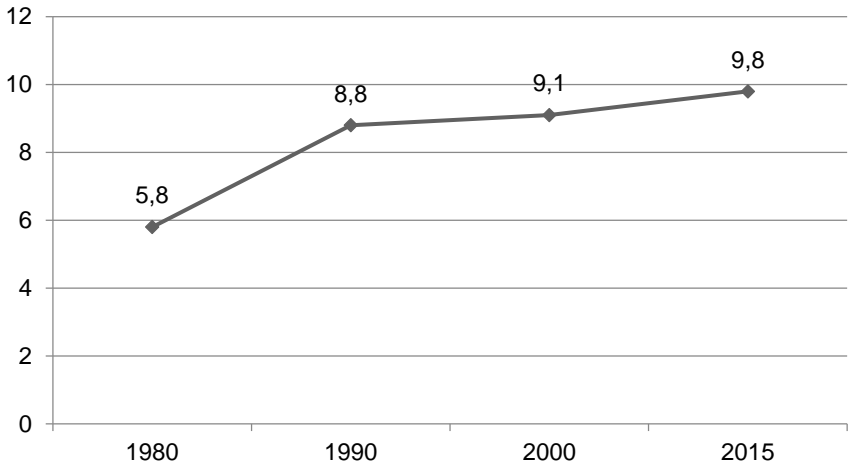

Рис. 2. Тенденція зміни температури повітря у Тернопільській області за останні 35 років, °C

Найбільший ріст максимальної температури у Тернопільській області відмічається влітку близько на 4°C у липні, а мінімальної – взимку з максимумом 3.3°C у січні. Весною середня максимальна температура виросла на 2.0°C, а мінімальна на 1.8°C. Восени екстремальна температура повітря змінилась несуттєво, 0.9°C відповідно, при цьому ріст мінімальної температури був більш суттєвим, ніж максимальної.

За дослідженнями Балабух В., підвищення температури повітря на Тернопільщині зумовило збільшення майже на два тижні тривалості теплого періоду та зростання його комфортності для людини. Ріст максимальної температури, зумовив збільшення кількості спекотних днів, коли максимальна температура повітря перевищувала 20 та 25 °C. При цьому найбільш інтенсивний ріст характерний для температури вище 25 °C. Значне зростання максимальної, а особливо мінімальної температури повітря у холодний період року зумовило зменшення кількості морозних днів ($T_{\min} < 0^{\circ}\text{C}$) та збільшення тривалості безморозного періоду (майже на тиждень за десять років). Підвищення температури повітря в холодний період, яке супроводжувалось зменшенням швидкості вітру, привело до зменшення суворості зими. Зима на Тернопільщині з кінця 90-х років XX ст. перейшла з категорії «помірно сувора» до категорії «мало сувора» [1].

Річна кількість опадів на території Тернопільської області зменшується з північного заходу і заходу на південний схід від 670 до 550 мм [3]. Ретроспективний аналіз зміни кількості атмосферних опадів у Тернопільській області засвідчив, що найбільша кількість опадів випадала у 80-х роках минулого століття. На Тернопільщині спостерігаються стрибкоподібні тенденції зміни атмосферних опадів. Норма опадів (612 мм) фіксувалася лише у шести роках впродовж 1950-2015 рр. (рис. 3).

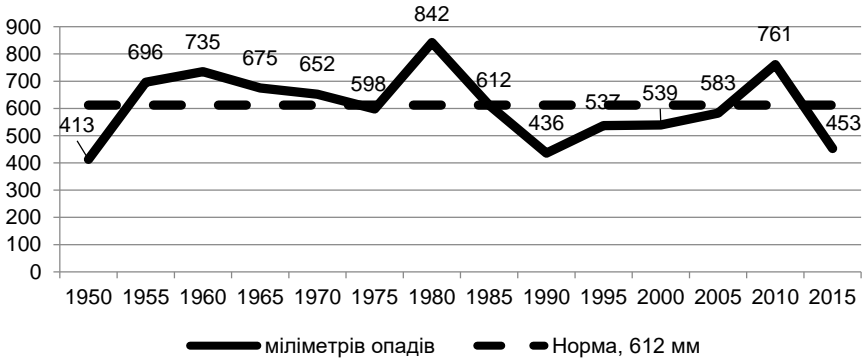

Рис. 3. Динаміка зміни кількості атмосферних опадів у Тернопільській області впродовж 1950-2015 рр., мм.

Як видно із рис. 3., до 60-х років минулого століття спостерігалася позитивна тенденція до зростання кількості атмосферних опадів у Тернопільській області, потім знову відбувався спад до кліматичної норми опадів (1975 р.) і у 80-х роках зафіксовано максимум річної суми опадів. 90-ті роки минулого століття характеризувались мінімальними річними сумами атмосферних опадів, які до 2010 року зростали. І починаючи із 2011 року кількість атмосферних опадів у Тернопільській області суттєво скорочується. Частішають випадки випадання зливових дощів та потужних снігопадів, протягом кількох годин може випадати місячна норма опадів, а наступні декілька десятків діб проходять зовсім без опадів.

Найбільш стрибкоподібною є динаміка річної суми опадів літніх місяців, впродовж 1992-2017 рр. Максимальна відхиленість від кліматичної норми Тернопільської області, у літню пору року спостерігалася у 1993-1994 роках. Стабілізація кількості атмосферних опадів у літню пору на території Тернопільської області почалася із 2009 року, і до 2016 спостерігалася тенденція до їх зменшення. Найменша кількість опадів літом випадала у 1994, 1999 та 2009 роках. Максимальна кількість опадів у липні місяці спостерігалася у 1993 році. Такі різкі зміни у 1993-1994 рр. спостерігаються практично у всіх кліматичних показниках Тернопільської області.

Середня швидкість вітру майже на всій території Тернопільського краю за 30-річний період зменшилась на 10-35 %. Проте, при порівняно незначних середніх місячних швидкостях зменшення швидкості вітру в абсолютних одиницях не виглядає таким істотним, тому що становить близько 1,0-1,5 м/с. За даними Тернопільського обласного центру із гідрометеорології відносна вологість повітря на Тернопільщині змінювалась неістотно. У зимові місяці відносна вологість зменшилась на 1-5%. У літні місяці середня місячна багаторічна відносна вологість за 30 років зросла на 1-8%. Загалом в межах території Тернопільщини відносна вологість повітря зросла на 1,5-3%.

Зміна загальної циркуляції приземного шару атмосфери, потоків повітряних мас і температурного режиму однозначно відбилосся на частоті

виникнення небезпечних гідрометеорологічних явищ, в тому числі і на території Тернопільської області. Серед найбільш поширених стихійних метеорологічних явищ на Тернопільщині, за останні декілька років є інтенсивний дощ, вітер та снігопади у зимовий період. Зливові дощі, випадки яких частішали на Тернопільщині, завдають значної шкоди сільському та лісовому господарствам краю, водогосподарському сектору та населенню – підтоплюючи населені пункти, транспортні комунікації, сільськогосподарські землі тощо. В урбанізованих середовищах зливові дощі практично паралізують усі комунікації міста – транспорт, каналізаційні мережі та іншу інфраструктуру [6]. Така ситуація проявилась у м. Тернополі у 2012, 2015, 2017 та 2018 роках.

Повторюваність злизових дощів з року в рік може суттєво змінюватися залежно від синоптичних процесів, проте їх кількість за період 1986–2010 рр. порівняно з періодом 1986–1995 рр. на території Тернопільської області помітно зросла (рис. 4).

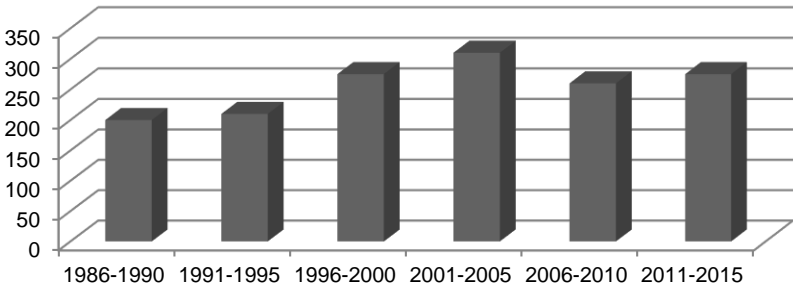

Рис. 4. Динаміка кількості випадків інтенсивних дощів у Тернопільській області протягом 1986–2010 рр.

Серед інших небезпечних гідрометеорологічних явищ Тернопільщини відмічають сильні вітри. В межах Тернопільської області понад 60 днів у році спостерігаються вітри швидкістю понад 15 м/с. Найбільше днів із такими вітрами зафіксовано на півдні області, а найменше – на заході (табл. 1).

Таблиця 1

Середнє число днів із швидкістю вітру понад 15 м/с

Територія області	Місяці												За 2018 рік
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Північна	2,0	2,4	2,2	2,0	0,9	0,4	0,4	0,3	1,4	2,0	2,8	2,3	19
Східна	1,6	1,9	2,2	0,9	1,3	0,5	0,6	0,8	0,6	1,3	1,4	1,3	14
Західна	0,1	0,3	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	1
Південна	2,6	2,8	3,8	2,7	2,3	0,8	0,9	1,0	1,2	1,7	2,8	2,9	26

Також, у Тернопільській області спостерігається тенденція до збільшення поривів вітру (20 м/с і більше). Якщо у 90-х роках минулого століття середня швидкість поривів вітру була 20-21 м/с, то після 2010 року їх швидкість вже становить 26-27 м/с. Це свідчить про зростання ризиків виникнення стихійних метеорологічних явищ, таких як урагани, смерчі, бурі, шквали та хуртовини.

У зимовий період на території Тернопільської області досить часто спостерігаються інтенсивні снігопади, які можуть призводити до порушення нормального функціонування комунального господарства, автомобільного та залізничного транспорту, електропостачання та зв'язку, порушення ритму робіт на будівельних об'єктах.

В останні роки на Тернопільщині спостерігається тенденція до зростання кількості випадків сильних туманів – за п'ятиріччя 2006-2010 рр. таких випадків було понад 50, а за 2006-2010 рр. – вже 143. За цей самий період зростає кількість випадків крупного граду, шквалу, сильної ожеледі, сильної хуртовини, сильних складних відкладень. Такі явища завдають значних збитків господарству краю, особливо аграрному сектору.

Найбільших фінансових втрат у Тернопільській області від стихійних метеорологічних явищ зазнає сільське, лісове та водне господарства. Оскільки, Тернопільщина аграрний регіон, будь-які сильні вітри, зливові опади, засухи, град відбиваються на урожайності, що у свою чергу тягне за собою економічні втрати фермерських господарств. На території Тернопільської області, у зв'язку із регіональними кліматичними змінами, суттєво змінилася структура сільськогосподарського виробництва. На Тернопільщині появились інвазивні види рослин, в нас добре приживаються сільськогосподарські культури субтропічних широт – кавун, помідора, соняшник, це можна прослідкувати у структурі виробництва потужних фермерських господарств краю.

Зміна відносної вологості Тернопільщини, режиму випадання дощів, температури приземного шару повітря призвела до появи нових видів ферм – равликові, наприклад. Спеціалізація багатьох фермерських господарств області, сьогодні приживається до змін клімату і це чітко простежується у структурі посівних площ (рис. 5).

Рис. 5. Динаміка зміни структури посівних площ Тернопільської області за 1990-2017 рр.

(за даними Державної статистичної служби у Тернопільській області) [4]

Як видно із рисунку 5, у Тернопільській області чітко простежується зменшення посівних площ до 2005 року та зростання цього показника із 2014 р. Протягом останні 27 років на Тернопільщині спостерігається тенденція до зменшення площ кормових культур та збільшення під зернові і зерновобобові. Це пояснюється, не тільки зміною відносин власності в агровиробничій сфері – перехід від колективної до приватної власності, але і природними факторами, в тому числі кліматичними.

Протягом останніх 25 років, внаслідок дії стихійних метеорологічних явищ на території Тернопільської області постраждало більше 123 га природних угідь. Оцінені фахівцями збитки становлять понад 750 тис. грн. Внаслідок сильних буревіїв, зливових дощів та снігопадів було пошкоджено окремі види дерев, а тому числі цінних з екологічної точки зору, зокрема вітер ламав дерева в межах природного заповідника «Медобори». Порухувалися ландшафти природно-заповідних територій, внаслідок сильних дощів розмивалася територія Кременецького горбогірного району, що зберігається в межах НПП «Кременецькі гори». Окремо варто, звернути увагу на шкоду завдану природним водотокам. Внаслідок потужних зливових дощів розмивалися береги річок, у воду потрапляли неочищені комунальні стоки тощо [8].

У лісовому господарстві Тернопільської області, за даними профільного управління на ліквідацію небезпечних гідрометеорологічних явищ, щороку затрачається понад 170 тис. грн. Дещо менші суми закладаються в бюджет Регіонального офісу водних ресурсів Тернопільщини для ліквідації гідрометеорологічних явищ. Сьогодні відновлення русел річок, ставків, озер та водосховищ від стихійних метеорологічних явищ покладається на басейнові комітети, органи місцевого самоврядування і територіальні громади.

Також стихійні метеорологічні явища є небезпечними для комунальних господарств насалених пунктів, відділів благоустрою та озеленення. Комунальники часто ліквідовують наслідки підтоплення міст, повалення дерев, руйнування міських водовідвідних систем. Із наслідками сильних вітрів часто стикаються працівники дорожніх служб розчищаючи дороги від повалених дерев, гілля, листя тощо. Щороку на такі роботи, а також роботи з відновлення ліній електропередач (ЛЕП), телефонних та Інтернет мереж з бюджету Тернопільської області затрачають близько 300-350 тис. грн. [4]

Найбільш небезпечними наслідки стихійних метеорологічних є для автомобільного та залізничного транспорту області. Через сильні вітри, грози, зливи, налипання мокрого снігу, хуртовини та ожеледиці часто відмінюють маршрути. Адже небезпечні гідрометеорологічні явища на дорогах спричиняють 79% аварійних ситуацій, в яких часто гинуть люди. Тільки за 2018 рік на дорогах Тернопільської області загинуло 88 осіб, з яких, за попередніми даними, 23 особи через несприятливі погодні умови [5].

На основі проведеного аналізу зміни основних кліматичних параметрів та частоти прояву небезпечних гідрометеорологічних явищ, можна зробити висновок, що для Тернопільській області необхідно розробити програму адаптації до змін клімату та мобілізувати зусилля щодо попередження наслідків небезпечних метеорологічних явищ. Впровадження практичних

заходів для різних галузей господарства краю сприятиме сталому розвитку Тернопільщини та мінімізує екологічні ризики пов'язані із змінами клімату.

Список використаних джерел:

1. Балабух, В. (2014). Регіональні прояви глобальної зміни клімату у Тернопільській області та можливі їх зміни до середини XXI століття. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія*, (1), 43-54.
2. Бабіченко, В. М., Ніколаєва, Н.В. & Гущина, Л.М. (2007). Зміни температури повітря на території України наприкінці ХХ та на початку ХХІ століття. *Український географічний журнал*, (4), 3-12.
3. Сивий, М.Я. (ред). (2017). *Географія Тернопільської області: в 2 т. Природні умови та ресурси*. Тернопіль: Крок.
4. *Головне управління статистики у Тернопільській області*. Вилучено з <http://www.te.ukrstat.gov.ua/arxivDS.html>.
5. *Офіційний сайт ДСНС у Тернопільській області*. Вилучено з <http://ternopil.dsns.gov.ua>.
6. Шевченко, О. (ред). (2018). *Клімат і міста: як вижити адаптуватися*. Львів: 350org.
7. Приходько, М. (2014). Причини, наслідки і шляхи протидії зміни клімату. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія*, (1), 35-43.
8. *Тернопільська область: наслідки негоди 26.11.2013р.* Вилучено з www.ternopil.mns.gov.ua/news/2118.html.

DOI 10.36074/24.01.2020.v1.13

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Соколова Ельміра Тельманівна
аспірантка кафедри публічного управління та права
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:

Братаніч Борис Володимирович
д-р. філос. наук, професор кафедри психології
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти»

УКРАЇНА

Поступовий розвиток економічних систем, впровадження надсучасних процесів і технологій, забезпечення стійкості розвитку суспільства реалізується великою мірою завдяки функціонуванню системи вищої освіти, яка здатна гарантувати зростання інтелектуального потенціалу нації. Відповідно розвиток науки, техніки, інновацій є пріоритетним напрямком для будь-якої розвинутої держави, а вдосконалення системи вищої освіти сприятиме зростанню економіки та підвищенню її ефективності. Реформування системи вищої освіти, яке на сьогодні активно втілюється в